

Polazník

Noviny
obce Papradno

Ročník VIII.

Apríl 2010

Slovo starostu

Vážení spoluobčania,

Zimné obdobie nám pomaly prechádza do jarného a s tým nastávajú opäť pracovné starosti s ďalším budovaním a rekonštruovaním objektov v našej obci. Tak isto treba vyčistiť verejné ale aj súkromné priestranstvá a odstrániť odpad a nečistotu, ktoré boli počas zimného obdobia príjemne zakryté. Verím, že všetci spoločne priložíme ruku k dielu a v blízkosti svojich domov, prípadne pozemkov urobíme generálny poriadok. Nenechávajme všetko len na občanoch obce vykonávajúcich menšie obecné služby cez UPSVaR. Veď čistota obce je obrazom všetkých nás.

Ako som v poslednom čísle Polazníka sľúbil, aspoň v krátkosti spomeniem, čo sa nám podarilo zrealizovať, čo projektovo pripravíť, aby sme v tomto roku opäť niečo v obci vynovili a postavili.

Dve najväčšie stavebné investície

Výmena okien na základnej škole

Revitalizácia centrálnej zóny – okolie obecného úradu a lávka pri večierke

V súčasnej dobe prebiehajú výberové konania na dodávateľa stavebných prác. Podľa môjho odhadu práce na základnej škole začnú v máji, kde ukončenie sa plánuje na desiaty mesiac tohto roku.

Pri revitalizácii centrálnej zóny je predbežne stanovený termín začatia realizácie stavebných prác v júli tohto roka a ukončenie asi 03/2011.

Verím, že plánované termíny stavebných prác budú dodržané a už v tomto roku časť z nich bude slúžiť našim spoluobčanom.

Rekonštrukcia budovy obecného úradu

Dali sme vypracovať projekt na budovu obecného úradu, ktorú by sme prostredníctvom fondov chceli zrekonštruovať, zatepliť a nadstaviť. Stavebný projekt máme pripravený aj so stavebným povolením, čakáme len na vyhlásenie výzvy z ministerstva na tieto práce.

Vodovod

Projekty a inžinierska činnosť je pripravená na rozšírenie vodovodu pod Holý vršok a k rodinnému domu pána Šaradina. V súčasnosti sústreďujeme odborné stanoviská zainteresovaných organizácií potrebných k vydaniu stavebného povolenia.

pokračovanie na str. 2

Jarné premeny

Jar je v znamení zmien. Mení sa príroda, tráva sa rozzelená, pribudnú prvé jarné kvety, prilietajú vtáky, ktoré zimovali v teplejších krajoch. Deň je dlhší na prácu aj na oddych.

Zmeny sa však dejú aj v nás. Keď odhodíme kabáty, zistíme, koľko sme toho v zime „naškrečovali“ a rýchlo chceme dobre vyzerať.

Zmeny v nás by ale nemali byť iba na povrchu, ale hlavne v našom vnútri. Aby sme s hrubými kabátmi odhodili aj hrošiu kožu a viac sa nás dotýkali problémy okolo nás. Aby sme si mali kedy všimnúť, že starú susedku už dva dni nevidno a tak pozrieme či sa jej niečo nestalo. Že v autobuse stojí niekto starší a neobzerám sa, veď sú tu mladší, nech vstanú tí. Aby sme boli ohľaduplní k okoliu – odpad triedime a ukladáme podľa druhu do zberných nádob, použité obaly patria do koša a nie do rieky.

Je toho veľa čo môžeme zmeniť. Začnime však od seba a nie poukazovaním na iných...

Navštívili sme parlament

Dňa 9. 3. sme si – teda 43 žiakov ZŠ Papradno urobili výlet do Bratislavy. Nie hocikaký. V rámci vyučovania občianskej výchovy a dejepisu sme spojili teóriu s praxou a na vlastné oči sme videli nielen krásy nášho hlavného mesta, ale sme sa aj zúčastnili rokovania parlamentu v SNR.

Pre všetkých nás, ale určite aj pre učiteľov a starostu našej obce to bol neopakovateľný zážitok.

Na rokovanie parlamentu nás pozvala poslankyňa Milada Belášová, ktorá sa s nami stretla v Papradne na besede spolu s bronзовou abilympioničkou Helenkou Bottkovou, rodáčkou z Papradna.

Niektorí z nás navštívili naše hlavné mesto po prvýkrát. Náš pobyt v Bratislave sa začal návštevou Bibiany, kde sme sa na výstave Človek hravý a v Hudobnom štúdiu zdržali asi jednu hodinu. To bolo radosti, keď si mnohí z nás vyskúšali hru na rôznych nástrojoch, zahrali si futbal, šach či golf.

Ďalšou zastávkou bola NR SR. Uchvátení pohľadom na panorámu mesta sme robili jednu fotografiu za druhou, aby sme aj takto cez fotografiu priniesli svoje zážitky ostatným spolužiakom, rodičom a známym.

Pred Národnou radou nás privítala a ujala sa nás poslankyňa Milada Belášová, ktorá nás

pokračovanie na str. 2

Slovo starostu

pokračovanie zo str. 1

Územný plán

Nesmiem zabudnúť ani na územno-plánovaciu dokumentáciu obce (územný plán), ktorú sme ukončili aj so všetkými vyjadreniami už v dodatku č. 4 tejto dokumentácie. V súčasnej dobe je UPD postačujúca pre potreby našich spoluobčanov. Podľa vyjadrenia zainteresovaných organizácií sme jedna z mála obcí, ktorá túto dokumentáciu má spracovanú v takomto stave.

Osvetlený kostol, minihriško

Projekty sú na elektrické nasvetlenie rímsko-katolíckeho kostola a osvetlenie minihriška so skladovými priestormi.

Urobili sme menej

Z realizačného hľadiska sme vykonali menej prác než sme si od súhlasili v minuloročnom rozpočte obce. Prišlo k tomu z dôvodu krátenia finančných prostriedkov z podielových daní, a to v hodnote 2,6 mil. korún čo predstavuje 16,4% z celkového počtu podielových daní. Toto zníženie sa nutne muselo prejavíť aj na zmene rozpočtu obce a tým aj vypustenie niektorých stavebných prác, o ktorých citlivo rozhodovalo obecné zastupiteľstvo a vedenie obce.

Aj tak sa nám podarilo získať finančné prostriedky na výmenu svietidiel verejného osvetlenia, ktoré je už na 95% vymenené a teraz len čakáme ako sa táto výmena prejaví v znížení spotreby elektrickej energie v tomto roku.

Ďalšími stavebnými prácami bolo zrealizovanie oporného múru na osade Křížel, kde zosunutím telesu miestnej komunikácie hrozilo poškodenie rodinného domu prípadne jeho demolácia.

Pre športovcov sme vybudovali nové samostatné zavlažovanie hracej plochy futbalového ihriska. Táto investícia bola nutná pretože pri veľkých letných horúčavách začalo slnko trávu vypaľovať. Verím, že aj touto realizáciou sme prispeli k tomu, že udrжанím kvality trávnik sa zlepší aj výkon našich futbalistov.

V minulom roku sme v spolupráci s družbou Karolínkou boli úspešní v projekte medzinárodnej spolupráce, kde sa nám podarilo v hodnote 500 tis. korún zabezpečiť reklamné materiály o obci Papradno. Spolufinancovanie z našej strany bolo 5 %.

Na jar minulého roku sme ukončili výmenu okien na materskej škôlke, pretože jestvujúce už neplnili svoju funkciu. Taktiež sa nám podarilo finančnou dotáciou vybaviť vonkajšieho zariadenia pre deti v hodnote 50 tisíc korún.

V novembri sme získali finančnú dotáciu z ministerstva pôdohos-

podárstva v hodnote 400 tisíc korún, ktorá bude už v týchto jarných mesiacoch účelovo prestavaná na zdravotnom stredisku – zdravotných obvodoch, kde podľa financií zrealizujeme výmenu okien so železnými rámami, ktoré už nespĺňajú tepelno-izolačné predpisy.

Ďakujem

Mohol by som toho spomenúť ešte viac, avšak to boli menšie akcie. No nedá mi nespomenúť, že sa nám prostredníctvom Rudolfa Zborana ml. podarilo bezplatne získať osobné motorové vozidlo z ministerstva vnútra. Ján Žilínčik nám daroval nákladnú AVIU FURGON a priatelia z Moravy nám podarovali požadnú hasičskú AVIU na náhradné diely. Všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali pri získaní tejto techniky chcem srdečne poďakovať.

Tak isto chcem poďakovať za vykonanú prácu prednostovi obecného úradu, pracovníkom obecného úradu, v neposlednom rade členom obecného zastupiteľstva a všetkým pracovníkom zamestnaným pri obecnom úrade na verejno-prospešných prácach.

Množstvo problémov sa vyskytlo a postupne riešilo v sociálnych veciach, hlavne pri umiestňovaní našich spoluobčanov do DS a DSS. Počet odkázaných na túto službu sa neustále zvyšuje a tým zaberá aj pomerne veľkú časť pracovnej doby pracovníkov úradu a v konečnom štádiu najviac mne.

Vážení spoluobčania!

Pomaly sa nám blížila veľkonočné sviatky, preto mi záverom dovoľte, aby som vám k týmto požehnaným sviatkom poprial mnoho zdravia, šťastia, rodinnej pohody a na Veľkonočný pondelok dievčatám a ženám jemných šibačov, veľa vody a príjemnej spoločnej zábavy s priateľmi všetkého najlepšieho.

Matričné okienko

★ Víťame vás

Lukaš Badač	14. 12.
Eliška Bašteková	6. 1.
Buriancová Soňa	23. 2.
Veronika Vachalíková	26. 2.

† Životnú pozemskú púť ukončili naši spoluobčania

Štefan Balušík (1948)	15. 1.
Elena Lungríková (1925)	25. 1.
Adam Cupan (1937)	5. 2.
Ján Turičik (1943)	16. 2.
Antónia Hrošková (1910)	2. 3.
Paulína Grupáčová (1915)	7. 3.
Helena Holjenčíková (1935)	8. 3.
Kristína Hojdíková (1925)	13. 3.

Blahoželanie

Spokojnosť v domácnosti

nech je u vás denným hosťom

a dôvera s úprimnosťou

tým najdrahším lásky skvostom

Zlaté svadby

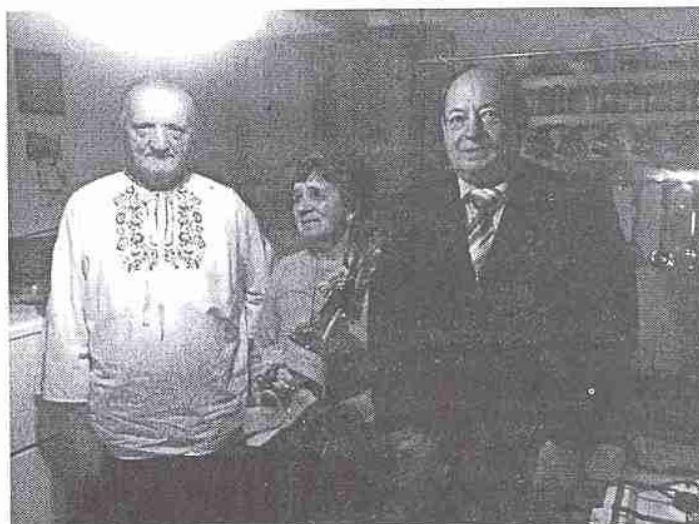
4. 2. 2010

Zdurienčík Jaroslav a Vilma rod. Slivníková

11. 2. 2010

Máček Pavol a Filoména rod. Klabníková

Štatistika

Počet obyvateľov	Počet zomretých	
k 31.12. 2008:	2533	mužov 26
Počet obyvateľov		žien 21
k 31. 12. 2009:	2534	
Počet narodených detí	21	Prisťahovalo sa: 46 občanov
dievčat	6	Odstaňovalo sa: 19 občanov
chlapcov	15	Počet sobášov: 5

Storočnica Tonky Hroškovej

Krásneho životného jubilea – sto rokov sa dožila občianka Papradna pani **Antónia Hrošková**, rodená Knapová 8. februára.

Počas svojho života zažila veľa driny, bola robotná, dobrosrdečná. Spolu s mužom mali 5 detí, ktoré však vychovávala prevažne sama, lebo muž chodil po robotách. Z piatich detí sú štyria synovia a jedna dcéra. Má tridsaťpäť pravnúčat. Posledných desať rokov žila v Dome dôchodcov v Papradne, kde bola veľmi obľúbená pre svoju priateľskú povahu. Bola skromná, rada pomohla dobrou radou každému, kto o radu stál, poradila aj nám, zamestnancom. Rada spievala a spomínala na staré časy, ako sa kedysi žilo, spievalo a zabávalo.

Z oslavy storočnice, kde sa zišla celá rodina, sa však dlho netešila. Po krátkej chorobe nás opustila odchodom do večnosti 2. marca.

Pod'akovanie

Naše poďakovanie patrí starostovi obce Štefanovi Hatajčíkovi, ktorý na podnet občanov vybavil na VÚC Trenčín, že ranný autobus (o 5.45 spred garáží) ide až do nemocnice. Ocenia to najmä chorí a starší spoluobčania, ktorí musia cestovať k lekárovi, ale aj zamestnaní ľudia, ktorí pracujú v tejto oblasti.

Na druhom obecnom plese nebolo voľného miesta

Tešíme sa na tretí

Poslanci obecného zastupiteľstva pod vedením zástupkyne starostu obce Viery Zboranovej pripravovali na 13. februára II. obecný ples. Hostitelia boli dobrí, ples výborný, jeho tradícia je položená. Privítanie papradnianskou slivovicou, valentínske srdiečka pre každého, jedla i pitia dostatok. Program pozdvihol plesovú náladu (Salco a skupina orientálnych tancov Anthea), k tancu pozývala skupina Alegro a DJ Gabča, inak aj moderátorka plesu. Umyvačka riadu, domáce kino, multifunkčné zariadenie a iné tombolové ceny majú už svojich majiteľov a naša ZŠ a MŠ niekoľko eur navyše, zisk z predaja tombolových lístkov putoval k nim.

V našej obci

BOLO

Rodičovský ples

30. januára bol ako každý rok výborný. Vo vyzdobenej sále vitala všetkých hudba skupiny AMUSIC – Antona Šípeka, ale k dobrej nálade prispela aj hra na harmoniku v podaní Romana Španihela. Zábava a dobrá nálada trvali do skorých ranných hodín.

Druhý Obecný ples

sme pripravili v priestoroch KD Papradna 13. februára a píšeme o ňom viac na druhej strane.

Fašiangy

Fašiangové obdobie vyvrcholilo v našej obci 16. februára. Členovia ZO Červeného kríža kúpili prasa a zamestnanci KD urobili zabijacku. Výrobky z nej sa predávali pred aj počas fašiangovej zábavy, ktorá začínala po 20. hodine. Do tanca hral DJ Cigánik a program vrcholil tradičným pochovávaním basy v réžii folklórnej skupiny Podžiaran.

Kvetná nedeľa

Priestor pred kostolom sa zaplnil ponúkajúcimi a kupujúcimi na tradičnom jarmoku pred Veľkou nocou. Perníky a iné sladkosti, výrobky od remeselníkov opäť sa dostali do našich domácností s úmyslom osviežiť predveľkonočný čas.

BUDE

4. apríla

Veľkonočný výstup

Druhý ročník Veľkonočného výstupu na Holý vršok poriada Klub turistov a lyžiarov obce Papradno. Zraz účastníkov je o 13. hodine pred budovou obecného úradu. Na Holom Vršku bude okrem rôznych aktivít aj súťaž o najkrajšie prinesené veľkonočné vajčisko, vyžrebovaných majiteľov potešia odmeny z "bohatej" tomboly. Všetci priaznivci turistiky ste vítaní. **Večer od 20.00 hod. poriada MKS vo veľkej sále KD Papradno pre priaznivcov tanca "Veľkonočnú disco zábavu". Do tanca hrá DJ Cigánik.**

30. apríla

Stavanie mája bude

v podvečer Prvého mája. Členovia Klubu turistov postaví máj pred kultúrnym domom.

2. mája

Deň hasičov

V dopoludňajších hodinách oslavíme patróna hasičov - Floriána. Slávnosť začne omšou, po ktorej bude posvätená socha sv. Floriána osadená na budove našej hasičskej zbrojnice. Slávnosti sa

zúčastnia aj zástupcovia obcí Brvníšte, Stupné, Jasenica a Podvažie. **Od 15. hodiny zaznejú v kultúrnom dome harmoniky – heligónky.**

9. mája

Pocťu padlým

Výstupom na Javorník a stretnutím priateľov z Moravy a Slovenska si pri pamätníku Tri kríže uctíme pamiatku padlých v II. svetovej vojne.

16. mája

Stupnianske divadlo

Stupnianske divadlo sa predstaví s hrou Plánky. Začiatok predstavenia je o 16. h.

23. mája

Deň matiek

Stretneme sa o 15.00 hodine v kinosále KD Papradno, kde si naše mamičky a babičky uctia kytičkou pesničiek, básničiek a tancov detí z MŠ, ZŠ a FS Podžiaran.

29. mája

Májový ples

Členovia ZO Červeného kríža v Papradne pozývajú priaznivcov dobrej hudby a tanca na MAJÁLES. Zábava má začiatok o 20. hodine, vo vstupnom 15 eur bude prípitok, dobrá večera, na stoloch syr, krúpa baba, víno a kávu. Do tanečného kroku bude vyhrávať skupina AMETYST. Predpredaj vstupeniek bude od 20. apríla v predajni u Danky Smádišovej.

31. mája

Tradičné válanie mája

bude posledný májový deň pred kultúrnym domom.

6. júna

vás potešia žiaci Základnej umeleckej školy Považská Bystrica pri ZŠ Papradno slávnostným koncertom pod vedením Mgr. Juraja Šípeka.

Oznam

v polovici apríla 2010 bude uvedený do prevádzky v priestoroch KD Papradno

KOZMETICKÝ SALÓN – JANA

(kozmetické služby a nechťové štúdio).

Objednať sa môžete aj telefonicky: 0904817308. Záujemkyne ste srdečne vítané.

Bol to pre mňa čas milosti

V marci ukončil pán farár Kazimír Diveky zastupovanie na farskom úrade. Lúčime sa s ním aj prostredníctvom našich novín.

Pán farár, niekoľko mesiacov ste zastupovali nášho pána farára Hlinku. Bolo ťažké prijať toto poverenie?

Ani neviem či bolo ťažké, lebo v tom čase som o tom veľmi nepremýšľal. Bolo treba prísť, tak som prišiel. Veď biskupovi sa nehovorí nie. Dnes hovorím, že to bol čas milosti aj pre mňa.

S akými očakávaniami ste k nám išli? Zhodovali sa so skutočnosťou?

Priznám sa vám, že som si nerobil žiadne ilúzie, nevytváral som si žiadne očakávania, žiadny ideál. Bolo treba ísť, tak som šiel. Mal som len jednu predstavu, pomáhať tam, kde ešte môžem pomôcť. Veď pastoračná služba tu bola vykonávaná len "akosi na diaľku" a viem, že to bolo obťažné pre kňazov, ktorí sem prichádzali, aby mohli byť slávená Eucharistia a všetky potrebné sviatosti a sväteniny, ale aj pre veriaci ľud, stála prítomnosť kňaza predsa len chýbala. Bol som veľmi milo prekvapený, keď v priebehu niekoľkých dní mi viacerí povedali: "My sme si vás vymodlili, lebo v tomto roku kňazov sme zostali bez kňaza a pochopili sme, ako je ťažké byť vo farnosti bez neho". Boli to veľké slová povzbudenia pre mňa, a takéto prijatie veľmi urýchlilo vzájomné prijatie sa. Boli to prejavy pekného vzťahu, na ktorom sa už dalo stavať. Vaše modlitby za kňaza, ktorý má prísť do farnosti urobili svoje. Pán Boh ich vrchovate poželal. Taká bola skutočnosť.

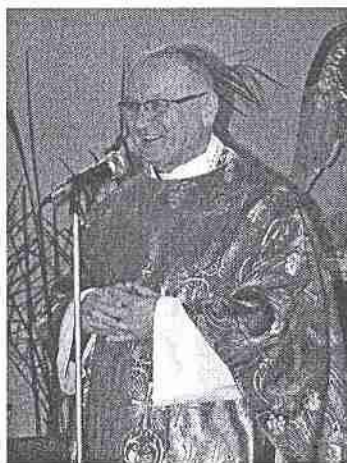
Čo by ste mohli v živote farnosti a farníkov vyzdvihnúť a čo by si naopak zasúžilo našu zmenu?

To je ťažká otázka, vždy je čo vyzdvihnúť a vždy je čo naprávať. Páčila sa mi napríklad pekná starostlivosť o chrám a jeho okolie, starostlivosť niektorých farníkov o kňaza, spolupráca obce s farnosťou, práca animátorov s mladými ľuďmi, ktorí sa pripravujú k prijatiu sviatosti birmovania a iste je toho viac. A čo by si zasúžilo zmenu? Možno by som odporučil mladým, aby po birmovke nepremárnili možnosť vytvorenia aktívneho spoločenstva mladých, možno aj vytvorenie vzniku mládežníckeho zboru, ktorý by mohol sprevádzať sväté omše, na ktoré by viac prichádzali mladí, deti a mladé rodiny s deťmi. Bolo by to zaujímavé obohatenie života vo farnosti.

Z vášho prístupu sme cítili lásku napriek tomu, že niekedy to bola láskavá kritika. Kde beriete silu na tento láskavý postoj a na váš humor?

Prejavovať lásku k ľuďom je veľký Boží dar. Je pravda, že mám rád ľudí. V tom mi veľmi pomáha svätý don Bosko, ktorý hovorieval "s úsmevom na tvári všetko sa podarí". Úsmev je príjemný spoločník a dobrý priateľ. Ešte ma nesklamal. Mať rád ľudí je mať k nim vzťah - vzťah vždy úprimný. Potom aj pravda, ktorá je sestrou lásky, musí byť úprimná, aj keď niekedy zabolí. Kde beriem silu vo vzťahu k ľuďom? A kde berú silu chorí k neseniu svojho kríža? V úprimnosti vzťahu k Bohu. Ja že mám humor?

Venujete nám slová povzbudenia na záver?

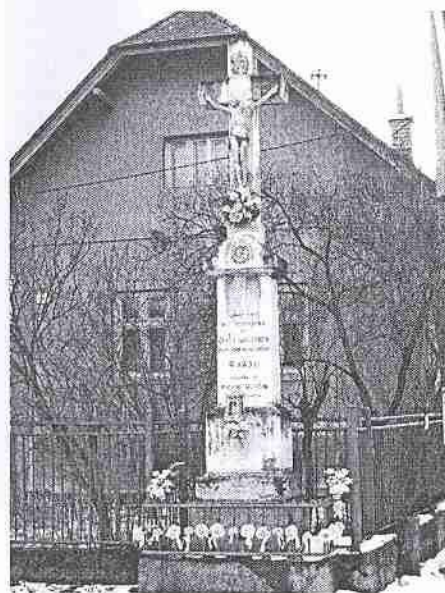
Chcem sa vám všetkým v Papradne a v Brvništi poďakovať za krásnych päť mesiacov, ktoré sme spolu prežili. Možno až v tú poslednú nedeľu som si uvedomil, ako veľmi ste sa zapísali do môjho srdca. Denne na vás spomínam v modlitbe na vás všetkých. Vyprosujem vám, obci a vášmu kňazovi Božie požehnanie, aby ste Božiu milosť, ktorú ste dostali vo sviatosti krstu neustále zveľadovali, a tak prežili v láske všetky dni vášho života. Chcem pozdraviť všetkých chorých vo farnosti a poďakovať sa za duchovnú kyticu, ktorú som dostal v tunajšom domove dôchodcov, deti, s ktorými som prežil veľmi krásne stretnutia pri príprave k prvému svätému prijímaniu. Rodičia strážte a zveľadujte ich krásnu detskú úprimnosť, ich čistú dušu a túžbu o život s Pánom Ježišom, privádzajte ich do spoločenstva pri slávení Eucharistie. Pozdravujem birmo-

vancov, aby zostali verní Kristovi a vždy sa s radosťou a hrdosťou hlásili k svojej viere. Pozdravujem mladé rodiny, ktoré prichádzajú so svojimi deťmi do Božieho chrámu, nemôžte dať nič viac svojim deťom ako lásku k Bohu a dobrý rodičovský príklad. On vám to stonásobne odplatí. Zvlášť chcem pozdraviť miništrantov. Chlapci, nebojte sa a nedajte sa odradiť nikým a ničím od tejto krásnej služby pri oltári, veď ste v službe po kňazovi najbližšie pri Pánovi Ježišovi. Zostaňte mu verní. Vo vianočnom POLAZNÍKU som napísal, že som nevedel, kde je Papradno. Dnes to už viem a veľmi dobre. Som rád, že som s vami prežil niekoľko mesiacov. Stretol som u vás veľa dobrých a milých ľudí.

Blížia sa veľkonočné sviatky, sviatky zmŕtvychvstania nášho Pána. Vo vzkriesenom Kristovi má naša viera pevný základ. „Ak Kristus nevstal z mŕtvych, márna je naša viera“. Zmŕtvychvstalý Kristus nás vysiela do sveta, aby sme vydali svedectvo v rodine, v škole a pracovisku, vo verejnom živote, kdekoľvek. Ako autentickí kresťania môžeme dať svetu svedectvo Kristovej lásky. Iba ak budeme v láske zjednotení s Ježišom, dokážeme pravú lásku žiť aj s ostatnými. Všetkým vám vyprosujem, aby z vás žiarila radosť z Kristovho zmŕtvychvstania a z oslobodenia z moci diavla, z moci smrti a hriechu. Nech je vaša radosť nenútená, ale nákazlivá.

Nech vás všetkých žehná Zmŕtvychvstalý Pán. (am)

Kríž je znakom viery

Určite každý z nás vie a pozná aspoň jeden kríž či kaplnku, ktoré nám zanechali naši predkovia ako svedectvo viery. Je na každom z nás, ako si toto dejstvo predkov dokážeme vážiť a uctiť.

Tak ako vlani, aj v tomto roku v čase pôstu si veriaci uctili každý piatok jeden kríž v našej farnosti. V čase o 15. hodine sa stretli pri kríži a pomodlili sa ruženec k Božiemu milosrdenstvu. Modlili sa za celú farnosť a tiež za tých, ktorí nám kríže, ako svedectvo viery, zanechali.

Kríž nám pripomína, že Božia láska a milosrdenstvo nepozná hraníc. A prečo práve o 15. hodine? Je to čas smrti Pána Ježiša. Aj my si môžeme položiť otázku aký mám ja podiel na jeho smrti? Čo som urobil na znak vďaky za túto jeho obeť? Pokloním sa pred krížom, prežehnám sa, poďakujem, poprosím o odpustenie... **Mária Balušíková**

Ako ďalej s odpadom?

Len na nás záleží, ako ho budeme likvidovať. Či udržíme ceny za vývoz a likvidáciu, alebo budeme musieť siahnúť do peňaženiek v domácnostiach. Preto znovu dávame do pozornosti upozornenie obecného úradu a pokyny ako likvidovať nepotrebné veci.

Vážení spoluobčania,

Obecný úrad Papradno Vás dôrazne upozorňuje na „Zákaz odkladania nasledovných komodít do veľkorozmerových kontajnerov v obci Papradno“ a to:

- biologicky rozložiteľný odpad z domácností,
- železný šrot,
- drevo, piliny a hobliny,
- orezané konáre zo stromov,
- plastové fľaše a plasty,
- nábytok (rôzne skrine a sedacie súpravy,
- lístie,
- tráva,
- drobný stavebný odpad (tehly, kvádre, betóny, omietky, ...)
- elektrospotrebiče (chladničky, televízory, ...)
- auto batérie,
- sklo,
- papier.

z dôvodu, že tieto komodity nepatria do tuhého komunálneho odpadu.

Tieto komodity treba likvidovať nasledovným spôsobom:

1. **Biologicky rozložiteľný odpad z domácností, lístie a trávu** treba likvidovať kompostovaním v malých domácich kompostárňach vo svojich záhradách.
2. **Železný šrot** je potrebné odkladať na šrotovisko za Základnou školou Papradno.
3. **Plastové fľaše a plasty** je potrebné odkladať do 1100 l kontajnerov určených na zber plastov, ktoré sú rozmiestnené primerane po obci, prípadne nechávať pri týchto kontajneroch plasty vo vrečiach.
4. **Sklo** je potrebné odkladať do 1100 l kontajnerov určených na zber skla, ktoré sú rozmiestnené primerane po obci.
5. **Drevo, piliny, hobliny, orezané konáre zo stromov** je potrebné likvidovať v domácnostiach spaľovaním.
6. **Nábytok** (rôzne skrine a sedacie súpravy) treba rozobrať, poprípade rozbiť a drevo použiť ako palivo, železo odovzdať do zberu za základnou školou a zvyšok odpadu dať do veľkorozmerového kontajnera.
7. **Auto batérie** treba doniesť za obecný úrad.
8. **Elektrospotrebiče** (chladničky, televízory) Vám pri zakúpení a dovoze nového spotrebiča odvezie firma ktorá Vám elektrospotrebič predala, resp. starý nepotrebný elektrospotrebič odveďte na šrotovisko za základnou školou.
9. **Drobný stavebný odpad** (tehly, kvádre, betóny, omietky, krytina,...) len v malých množstvách – treba sa informovať na obecnom úrade, kde tento odpad vyviezť, vo veľkých množstvách odpad likviduje stavebník na vlastné náklady na skládke odpadu.
10. **Papier** treba odovzdať do Základnej školy Papradno, kde sa zabezpečuje zber celoročne.

V prípade, že tieto dobre mienené rady sa budú mýňať účinku, bude nutné pristúpiť k zvyšovaniu poplatku za komunálny odpad pre občana.

V súčasnosti je poplatok za TKO – 12,00 €/občan/rok.

Ak v roku 2010 budeme pokračovať v tendencii roka 2009 hrozí, že poplatok za komunálny odpad od občana bude nutné zvýšiť na úroveň cca **20,00 €/občan/rok** a to z dôvodu, aby sa z obecnej pokladne nedotoval odpad od občanov sumou cca **30 000,00 € (900 000 Sk)** za rok, tak ako je tomu v tomto roku 2009.

Uvedené financie možno v obci použiť aj rozumnejšie ako na dotáciu komunálneho odpadu.

Záťaní ľuďa len na nás ako ďalej.

Anna Beníková so značnou kvalitou

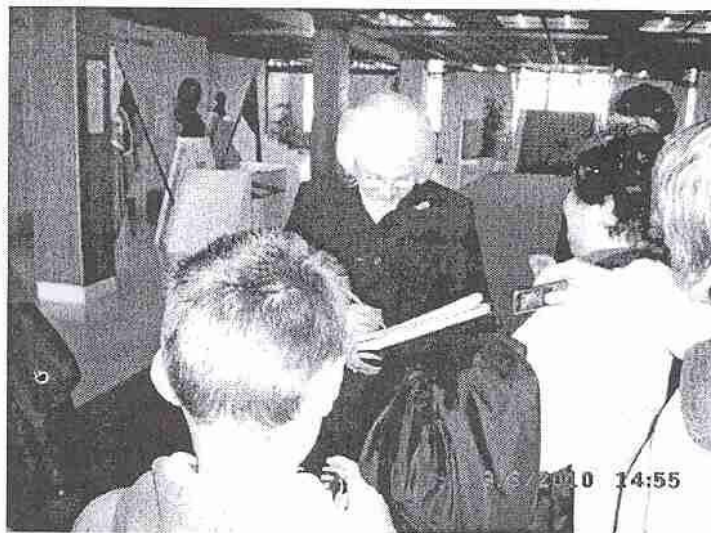

Možno ste už stretli so Značkou kvality SK. Týmto logom sú označené potraviny, ktoré sa od ostatných líšia predovšetkým vyššou kvalitou, vyváženou biologickou hodnotou, atraktívnym vzhľadom a mali by mať aj primeranú cenu. Za päť rokov ju získalo 106 výrobcov pre takmer 500 výrobkov. Nás teší, že je medzi nimi aj súkromne hospodáriaca roľníčka Anna Beníková, obyvateľka a poslankyňa našej obce. Visačku kvality získal vlni čerstvý ovčie hrudkový syr vyrobený na jej farme. „Získanú pozíciu sa nechystáme opustiť, každý rok sa budeme o značku kvality uchádzať. A s najlepším vedomím aj naše výrobky vyrábať a ľuďom ponúkať, tvrdí Hanka, majiteľka farmy. A my dokladáme, že o ich chuť a kvalite sa už presvedčili mnohí.

Už v apríli, na Veľkonočnú nedeľu sa môžete zastaviť v Kolibe pod hájom. Od 11. hodiny budú pripravení pohostiť vás jahňacinou či inými chutnými jedlami. Posedenie pri pesničkách v sprievode harmoník vám sviatky urobí ešte krajšími.

Navštívili sme parlament

pokračovanie zo str. 1

voviedla do budovy NR. Dostať sa na rokovanie parlamentu, to nebolo vôbec jednoduché. Ochránka skontrolovala všetkých, ktorí vchádzali dnu, teda aj nás. Všetci sme vyhovelí pravidlám vstupu a mohli sme obdivovať krásu, ktorá nás obklopovala.

Náš sprievodca hovoril o histórii NR a s našimi odpoveďami, čo vieme o NR, Ústave SR, štátnych symboloch, bol spokojný. Pochválil nás a povedal, že si zaslúžime ísť do rokovacej sály na zasadnutie parlamentu. Za našej prítomnosti sa prejednával zákon o potravinách a vypočuli sme si správu o financiách, ktorú predložil minister Ján Počiatek.

Cez prestávku sme znova dali zabráť fotoaparátom a mobilom, aby sme zachytili všetko, čo nás zaujalo.

Podarilo sa nám osobne sa stretnúť s poslancom Rafaelom Rafajom, poslankyňou Katarínou Tóthovou, s ministerkou Vierou Tomanovou, ktorí nám venovali rozhovor i svoj podpis a Erik s Jakubom majú spoločnú fotku s poslancom Béloom Bugárom.

Jedným z veľkých zážitkov bolo pre nás nakrúcanie rozhovoru do vysielania NR SR on-line. Pýtali sa nás na náš názor na nový zákon o vlastenectve, Kristínka Šamajová zaspievala hymnu SR a redaktor nás trochu vyskúšal z dejepisu a občianskej výchovy. Na otázky sme vedeli odpovedať, a tak sme pyšní, že sme našu školu dobre reprezentovali.

Niektorí členovia parlamentu si na nás určite spomenú pri pohľade na spomienkové predmety reprezentujúce našu školu a obec, ktoré sme im darovali.

Ďakujeme poslankyni Milade Belásovej za sprostredkovanie pekných chvíľ pre nás neopakovateľných

Žiaci ZŠ Papradno

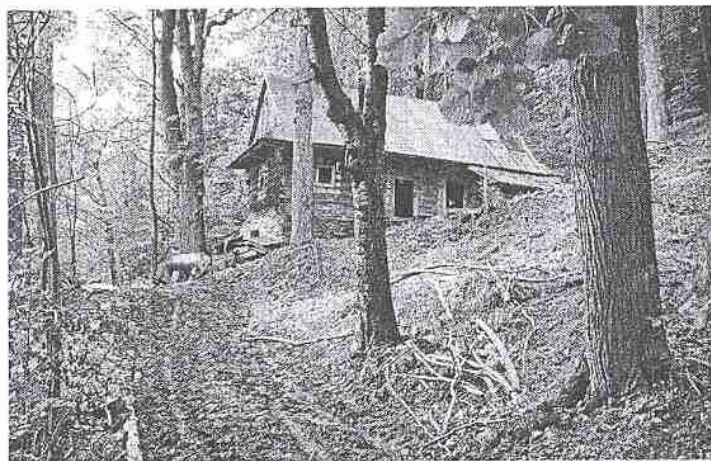
Kde sme bačovali

O bačovaní i samotných bačov sme toho v Polazníku popísali dosť. Menej už o tých, čo v nich bačovali. A pri tom vždy, keď sme sa pri našich prechádzkach papradňanskými dolinami dostali k chalupám - zachovaným, opraveným ale aj spadnutým, rozmýšľali sme kto v nich žil, ktoré rodiny, akí ľudia. A tak nás napadlo - prostredníctvom pamätníkov - pospomínať na všetkých tých, ktorí ich ešte v polovici minulého storočia obývali.

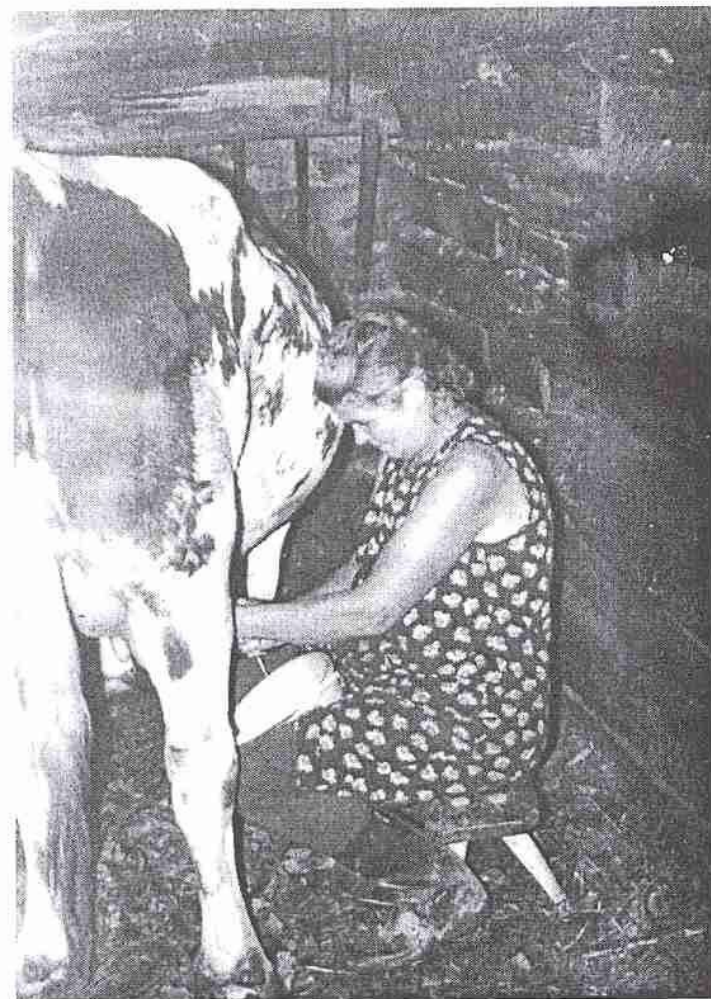
Snáď to bude zaujímavé i pre čitateľov Polazníka. Veď v Paprad-

ne žilo len veľmi málo rodín, ktoré sa na jar nemuseli sťahovať /redikať/ do hôr, v neľahkých podmienkach našich predkov to bola otázka prežitia. Nie každá rodina mala svoj vlastný bačov, často niekoľko spríbuznených obývalo jednu chalupu, ale boli aj také, ktoré mali bačovy na rôznych miestach.

Nevieme, do akej miery sa nám to podarí. Uplynulo už viac ako 50 rokov, čo sa ľudia začali z bačovov hromadne sťahovať. Mnohí z nich nežijú, mnohí z Papradna odišli a tí mladší, možno aj

Staré bačovy dostávajú nový šat a slúžia na aktívny oddych v horách.

s nimi bačovali, ale si na to nepamätajú. Vopred sa ospravedlňujeme, ak na niektorých zabudneme, prípadne nesprávne pomenujeme. Boli by sme radi, keby ste nám pri tom pomohli aj vy.

Košovec

Približne 3 km dlhá dolina s početnými bačovmi, dokonca na dvoch miestach obývaná celoročne. Snáď preto, že sa nachádza blízko dediny, od severu je chránená horami a v neposlednej miere v minulosti mala dostatok pastvín pre dobytok.

Hneď na začiatku doliny - Pod Hájom bývali celoročne tri rodiny U Dávida a U Gumíka, ďalšie U Bejevo na Grúni. V ostatných osadách sa len bačovalo cez leto. Približne v polovici minulého storočia v Košoveckej doline obývali bačovy títo ľudia a ich rodiny:

U Dávida: Dávid Holienčík

U Gumíka: Vendel Moravík - Gumík a žena Margeta, Eva Holienčíková a jej dcéra Helena, vydatá Balušíková

Okrem nich tu ešte bačovali v lete: Holienčík - Merač a Holienčíková - Oliva, ktorí v dedine bývali poníže fary

U Rumanvo: Rumanová Róza, neskôr Hrebičík - Čercík, Beník Tomáš a žena Kotrčka

U Umrianvo (U Fugogvo): Ludvík Umrian, Tereza Zdurienčíková - Popoliška, vydatá Jureníková

U Mišvo: Sotoník Štefan - Miško, Knapo Ignát

U Černicvo (U Kremínvo): Balušík Adam - Kremín a žena Kriscina, Šmulík Ignát a žena Kocúrka

U Holienkvo (U Belušvo): Holienkové - Anjelky, Lojzo Holienčík, Belušíkovci - Brezuľovci, Belušky (v dedine bývali pri kostole), Károľ Belušík - Margecin, Róza Brezuľka - Ganádičková, Kriscina a Károľ Holienkovci, Grajcarík Štefan - Švrček a Jezofka

U Beňvo: Uhliar a Pánková, Mačošínek Gašpar a žena Beňová, Knapo Štefan a Mičková, Hlúšek Károľ - Papiš

U Hrncovo: Mariša a Tereza Hrnčíkovie - Hrnčoviech roboty, Sučíková - Škalová

U Mizervo: Mariša Šišťíková - Kochanka, Štefan Kludaj - Krivý a jeho žena Karola, Štefan Mizerík

Na Kotelnici: Kludaj Jano a žena Pavuľa Vašítková, Vašík Mikoláš a žena Mária - Paprovci, Adam Bačík a Julina Kačurina

Horní Vaškovci

U Backvo: Tereza a Kača Baczková – vydatá Hauznerová, Nikodén Daniška – Backo, Vašík Ondrej – Bubenek, po ňom syn Jakub, Jarka Sučíčka, Fiľo Bírík, Turičák Jakub – Ščebel z Brvníšť, Karola Isterka a Gáčík, Šmulík Juro a Kotrčka

U Burmeka: Burmeková Julina a brat Rudo, Cabajová Róza a brat Mizerík Stano, Popoliška a syn Vendel

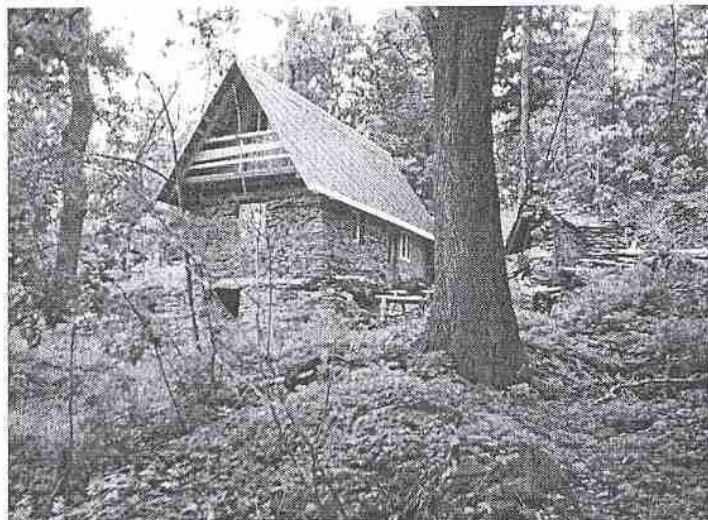
U Belejvo (Na Grúni): Belej Štefan a Klementína, Belej -

Bezprstý, Belej – Vysoký, Frana Belejka – Prisánka, vydatá za Dzuriaňa, jej dcéra Pavuľa vydatá za Balušíka, Ondrúlika, Vašík Ondrej – Iguš, Lapúnik – Bírík, Koscelný

U Gáborvo: Gašpar Gáborík (na vrchu Hája – Kýčerky)

Malé: Pavuľa Brezničanová – Šipa, vydatá Kozáčíková, Štefan Šamaj – Krátky Pado, František Šamaj – Krivý, Levčík – Prosňan, Djasníčka – Trubáčka

U Barošky: Harišová – Baroška

Uznesenie Obecného zastupiteľstva obce Papradno č. 2/2010 z 17.2.2010

A. berie na vedomie

1. žiadosť vedúcej ŠJ pri MŠ o zvýšenie prac.úväzku vedúcej ŠJ – o prijatie pomocnej prac.sily do ŠJ pri MŠ na polovičný úväzok

C. schvaľuje

1. rozpočet obce Papradno na rok 2010
2. plán práce obecného zastupiteľstva na rok 2010
3. zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce Papradno
4. žiadosť Miroslava Nemčíka a dáva predbežný súhlas na umiestnenie sídla novej spoločnosti A Archa s.r.o. na adrese Papradno 314

D. žiada

1. starostu obce prerokovať s vedením PVS a.s. PB možnosť pripojenia rod.domov v lokalite Luhy na obecný vodovod z výtlačného potrubia do vodojemov.

A vraj v minulosti bývali ľudia ešte aj na iných miestach doliny. Z chalúp zostali len základy a niekde ani to, iba starší ľudia si na to pamätali. Bolo to napr.: **U Margótvo, U Darda a U Loľoka**, niekde v miestach pod Grúňom.

Magda a Ambróz Balušíkovci

Podľa rozprávania Jakuba Vašíka, Márie Hlúškovej, Viliama Holienčika a Štefana Meliša

Ako vznikla osada Podhúboč

Fúra času naložená mnohými rokmi prešla odvtedy, keď na tom mieste, kde je dnes Podhúboč, nebolo ešte nikoho.

Zbiehajú sa tu dve doliny. Tú väčšiu nazývajú Koškovec a tú menšiu Malé, lebo je naozaj malá. Tam, kde sa schádzajú dva potoky z týchto dolín, Koškovský potok a Maľovanský potôček, to miesto dostalo meno Schodelnica. Preto to meno, lebo sa tu schádzajú dve vody. Potom už odtiaľto tečú spolu ešte celý kilometer až do Papradňanky.

Dolu ku dnešnej dedine sa táto dolina rozšírila a veľmi rada má slnko. Z južnej strany je nižší mierny kopec Turkovské, zo severnej strany pred vetrami dolinu ochraňuje Zelenovec, kedysi zvaný Kučov a na východnej strane je špicatý vršok zvaný Končité. Nad ním tróni bájna Javorinka. Z druhej strany doliny kopec Vrchháj so zakopaným pokladom. Aj víly sa tam vraj zdržiavali.

Kedysi, keď sa tento kraj zaľudňoval, prví ľudia, čo sem prišli, sa najprv usadzovali pri rieke Papradňanke a až potom, keď sa tam nahustili, usadzovali sa i v bočných dolinách. Vždy išli hore vodou.

Bolo to dávno, ešte pred valašskou kolonizáciou Javorníkov. Pri Papradňanke pod strmým svahom zvaným Stráň usadil sa muž, gazda Jakšo. Jeho rod sa rozmnožil. Vznikol tam hošták, ktorý ešte donedávna volali Jakšov hošták. Jakšovým potomkom tam začalo byť tesno. Hľadali si nové miesta na bývanie.

Jeden z Jakšových prapravnukov sa zval Meliš. Ten sa vybral hore dolinou podľa potoka Koškovec. Prišiel až k sútoku dvoch potokov – Koškovca a Malého. Tu zastal a povedal si.

„Nejdem ďalej. Tu ostanem. Tam hore vyššie v doline sú už len samé strmé svahy. Tuto si postavím chalupu a bude mi tu dobre i mojim deťom.“

Hneď sa dal do práce. Medzi sútokmi potokov bol malý priestor, ale pre chalupu, chliev a dvor to stačilo. Humno, to si postavil na druhej strane potoka. Koryto potoka nebolo široké. Oba brehy vymuroval a na tie múry preložil veľkú hladkú a rovnú skalu. To bol most.

Tu založil Meliš svoj rod.

Podľa potoka nasadil jaseňov, aby dravá voda brehy nebrala, lebo jaseň je pevný strom a jeho korene dobre odolávajú prúdom rozbúrenej vody.

Miesto, kde chalupa stála, nazvalo sa Lazček. To značilo malý laz. Dodnes sa v tesnej blízkosti za potokom zachoval názov Lazček zmenený na Lašček.

Neskoršie sa Melišov rod rozrástol. Pribudli tam ďalšie chalupy, humná a chlievy. Osadu už nenazývali Lazček, ale U Melišov. Pribudli tam aj nové mená. Meliš-Kľušeň, Meliš-Marcinisko, Meliš-Čocho a Meliš-Chajnúch. Jeden z Melišovcov – Ján Meliš sa dožil 100 rokov. To bolo roku 1776, keď zomrel. Osada sa stále rozrastala.

Do osady Melišovce sa priženil Gáborík, jeho potomkovia boli hájnikmi. Hájili i Pánsky háj nad osadou. Páni dali polohu Pánsky háj vysiať svrčinovým semenom. Semeno nesadili, ako sa to bežne robí, ale ho vysiali, ako čo sa žito seje na roľu. Keď sa semeno prijalo, narástla tu náramná nepreniknuteľná húšť, čiže húboč (hlboč).

I začali Melišovie osadu pod tou hlbokou horou nazývať Podhúbočou alebo Podhúboč.

Pribudli tam ďalšie rodiny a mená: Meliš, Galafús, Gáborík-Franák, Gáborík-Magár, Šamaj, Cabaj, Šmid, Galko, Jurdík, Chamoš.

Neskoršie sa názov osady Podhúboč preniesol a rozšíril i na blízku susednú osadu Kurnotovec. Tú začali volať Dolná Podhúboč.

Ba v dnešnej dobe sa názov Podhúboč rozšíril ešte ďalej dolu k dedine, kde vznikla nová ulica.

Štefan Meliš

Premeny Papradna

Z DEJN CIRKEVNÉHO ŠKOLSTVA

Škola na Sigoti

Presné správy o tom, kedy sa v našej obci začalo vyučovať nemáme. Predpokladá sa, že to bolo skoro po tom, ako bola založená farnosť v r.1734. Existuje písomný doklad, že prvá škola v obci bola postavená v r.1791. Mala jednu učebňu a byt pre organistu a postavili ju oproti fare na „Sigoti“. Budova, neskôr známa ako rektorský dom bola v r.1955 zbúraná pre rozšírenie cesty.

Prvým učiteľom a zároveň aj organistom tejto cirkevnej školy bol **Ján Padušický**, ktorý nastúpil hneď v r.1791. Jeho vzdelanie bolo tzv. „Gramatika“, ktoré získal dvojročným štúdiom v Žiline. Na škole v tom čase bolo okolo 200 detí.

Plat dostával od Bytčianskeho panstva, ktoré bolo patrónom cirkevnej obce – dvakrát do roka jeden a pol zlatky, k Vianociam a k Veľkej noci. V obci dostával od každého gruntu, ktorých bolo 15 a pol, dvanásť snopov obilia a od hoštáka, ktorých bolo 15, osem snopov. Okrem toho dostával od každého žiaka 1 a pol grajciara a jednu viazanicu dreva. Za hranie na organe pri sobášoch mal 7 a pol grajciara, na pohrebe 5 grošov. Na pečenie obličiek k Vianociam mal právo vyberať od občanov pšenicu.

Stará škola

Kto bol nástupcom učiteľa Padušického nie je známe, ale v r.1850 bola v obci postavená ďalšia školská budova, tzv. „Stará škola“. Bola dvojtriedna a prvá písomná agenda tejto školy pochádza z r.1856. Učiteľom i organistom sa stal **Jozef Ďurek**.

Od r.1860 viedol menoslov školopovinných detí z Papradna i Brvništa, ktorých bolo napr. v školskom r.1860/61 – 208, 1861/62 – 188, 1862/63 – 147, 1863/64 – 124, 1864/65 – 131, 1866/67 – 173. Pre veľký počet žiakov mal učiteľ Ďurek pridelených pomocníkov, tzv. „kompánov“, z radov tunajších občanov, ktorí boli členmi školskej stolice. Striedavo /obradovne/ po týždni dozerali cez prestávku na žiakov, opakovali s nimi učivo a pod.

Ešte za jeho účinkovania prišiel do obce v r.1871 ďalší učiteľ **Jozef Miks**. Potrebné učiteľské vzdelanie nadobudol v „učiteľskej prípravovni“. Pôsobil tu len do 30.9.1872.

Učiteľ Jozef Ďurek zomrel v Papradne 22.12.1872 a naši občania za ním veľmi smútili. Na uprázdnené učiteľsko-organistovské miesto nastúpil 30.9.1873 **Jozef Kresánek**, rodák z Červeného Kameňa a učil tu až do r.1901, teda 28 rokov. V r.1901 odišiel do Brvništa, kde v r.1916 zomrel na penzii. Bol dobrým učiteľom a organistom, jeho osobnosť charakterizujú slová našich ľudí: „Všetka muzika v Papradne je od Kresánka.“ Výpomocným učiteľom pri ňom bol od 21.4.1873 **Ján Dilík** z Považskej Bystrice, ktorý tu bol do r. 1876, po ňom od 10.6.1876 do 12.1.1877 **Pavol Bartka**, kedy odišiel do Udiče a tam pôsobil až do penzie v r. 1921.

12.1.1877 na jeho miesto nastúpil 24-ročný **Pavol Uškovitš**, z Lazov pod Makytou. V Starej škole, v 2. triede vyučoval až do septembra 1928, čiže 51 rokov, kedy bol penzionovaný. V Pap-

Učiteľ Pavol Uškovitš

radne aj v r.1930 ako 76-ročný zomrel a je pochovaný na tunajšom cintoríne.

Škola U Mamrvo

V roku 1880 sa v obci zriadila ďalšia, 3. trieda u Kaprálika. Tento drevený dom kúpila rím. kat. cirkevná obec od menovaného občana a dostal pomenovanie škola „U Mamrvo“. V škole bola jedna učebňa a byt pre učiteľa.

V tejto 3. triede vyučovala výpomocná sila **Terézia Kresánková**, dcéra učiteľa-organistu Kresánka. Po vypísaní súbehu bol zvolený rehoľník – františkán **Janušek** zo Žiliny, ktorý tu pôsobil 3 roky, po ňom jeden mesiac

ke divadlo. Hoci bol dobrým učiteľom, ľudia ho nemali radi pre jeho maďarizačné snahy.

Po jeho odchode prišiel v r.1920 **Andrej Kurucár** z Rovného, výpomocný učiteľ-organista a bol tu do r.1922, kedy si odišiel dokončiť štúdiá. Po ňom nastúpil učiteľ-organista **Emil Matuščák** a jeho manželka, diplomovaná učiteľka. Boli to dobrí učelia, ale pretože Matuščák nebol v hre na organ dosť zbehlý, nepáčil sa občanom a keď sa mu začali vyhrážať, v r.1926 odišiel aj s rodinou.

1. augusta 1926 bol za učiteľa-organistu zvolený **Augustín Sopko**, na uprázdnené miesto po Elene Matuščákovej nastúpila mladá učiteľka **Elena Petrovičová**. Vydala sa za správcu školy v Brvništi Janeka. Elena Janeková bola od r.1928 po Pavlovi Uškovitšovi riaditeľkou školy, ale v r.1933 vo veku 26 rokov zomrela na tuberkulózu pľúc.

Učiteľ Sopko tu bol len do 13.11.1927, po ňom až do apríla 1929 obec nemala organistu. Vtedy nastúpil **Štefan Palko** z Rovného a potom tu za sebou účinkovali **Dušaníč**, **Ikrényi** a **Ján Ondráček** z Brna, ktorý v obci založil aj spevokol, ale v r.1932 bol preložený za riaditeľa školy do Jasenice. Vzal si za manželku **Máriu Šmotlákovú**, ktorá tu vyučovala od 1.9.1929.

Nová škola u Hrnčov (dnes predajňa)

František Lukáč a opäť T. Kresánková. Od r.1888 bola na 3. triedu ustanovená diplomovaná učiteľka **Etela Balážová** až do r.1890, kedy si vymenila miesto s **Alojzom Kresánkom**, synom J. Kresánka, ktorý bol učiteľom v Marikovej. Učil tu až do r.1918 a bol veľmi obľúbený.

V r.1901 nastúpil na školu **Štefan Kocián**, učiteľ z Brvništa, keď si vymenil miesto so starým J. Kresánkom. V Papradne učil až do r.1920, kedy bol preložený do Bratislavy. Bol tiež účtovníkom Potravného družstva a v r.1906 založil v obci ochotní-

Od r.1932 bola obec bez organistu, až do r.1934, kedy bol zvolený **Petrvalský** z Karlovíc. Tento však neorganoval, zastupoval ho tunajší rodák, samouk **Štefan Hauzner**.

Nová škola

V r.1906 si postavila rím. kat. cirkevná obec ďalšiu školskú budovu, tzv. „Novú školu“ u Hrnčov. Bola v nej jedna trieda a byt pre riaditeľa r. kat. cirkevnej školy, ktorý dovtedy býval v drevenom „Uškovitšovskom“ dome. Okrem už spomenutých učiteľov na cirkevnej škole po Alojzovi Kresánkovi a Kociánovi pôsobili: **Ján**

Prvá škola na Sigoti

Uškoviš 1919 – 1921, kedy bol preložený na štátnu školu, **Štefan Sonderlich** zo Žiliny, po ňom výpomocný učiteľ **Štefan Márik**, ktorý tu bol len 4 mesiace, **Mária Šmotlaková**, kvalifikovaná a svedomitá učiteľka a výpomocná uč. z Pov. Bystrice **Margita Hortulányiová**. V r. 1931/1932 mala cirkevná škola 4 triedy, 194 žiakov a 4 učiteľov. 4 triedy má od šk. roku 1929/30, ale len 3 učebne. Jedna trieda sa strieda. Od r. 1927/28 kooperuje so štátnou školou v Luhoch.

Od r.1932 boli na škole: **Rudolf Badík** z Bytče, učiteľ – organista, ktorý tu pôsobil do septembra 1934, **Jaroslav Korčian** z Kroměříža, od 8.9.1932 do 30.6.1940. Predtým bol pomocným učiteľom v Udiči. Bol tiež obľúbeným hercom v ochotníckom divadle, kde hrával najmä vo veselohrách a výborným športovcom – futbalistom. Mal vlastný motocykel – trojkolku s „lodou“, neskôr auto, čo bolo vtedy vzácnosťou. Novou silou na škole bola **Mária Langová** z Bytče, vydatá Kučerová, ktorá tu pô-

sobila 15 rokov. Po smrti E. Janeckovej v r. 1934 sa stala riaditeľkou cirkevnej školy. Po odchode R. Badíka nastúpil **Karol Petřivalský** z Karlovíc, absolvent učiteľského ústavu a **Angela Kovaříková**, ktorí boli v r.1939 pre českú národnosť daní k dispozícii Protektoriátu. Počas prezenčnej služby Petřivalského v r.1937 prišla na jeho miesto na pol roka **Magda Vlasáková**, po nej **Anna Tomčányiová** z Valče a **Jozef Justh**, neskôr manželia. Pôsobili tu až do r.1944. V r.1940-41 vyučovala na škole ešte **Irena Duchoňová** z Nítry.

V r.1942 sa zjednotila Rím. kat. cirkevná 4- triedna škola so štátnou, čím vznikla 11- triedna Rím. kat. cirkevná škola, ktorá existovala do augusta 1945. Vtedy bol vydaný zákon o poštátnení školstva a tým dejiny Rím. kat. ľudovej školy, založenej v našej obci v r.1791 končia.

Z kroniky obce

V budúcom čísle Polazníka: Z dejín štátnej školy v Luhoch

Ako sme besedovali

Pred jarnými prázdninami nám pani učiteľka oznámila, že marec začneme návštevou knižnice. Čakalo nás stretnutie s knihami a pani Helenkou Bottkovou. Prečo je táto pani pre nás zaujímavá? Lebo pochádza z Papradna a je bronzová medailistka abilympiády, ktorá sa v roku 2007 konala v Japonsku. Abilympiáda je súťaž pracovných schopností a zručností telesne postihnutých. Helenka Bottková súťažila v kategórii „Vyšívanie“ a bola jedinou Európankou, ktorá stála na stupni víťazov. Keďže sme veľmi zvedaví, zasypali sme ju množstvom otázok, na ktoré nám trpezlivo, zaujímavo i s úsmevom odpovedala.

Odkiaľ pochádzate?

Narodila som sa v Papradne – na Košiaroch. Tu som navštevovala aj základnú školu. V súčasnosti bývam v Považskej Bystrici na sídlisku Rozkvet.

Čo vás priviedlo k vyšívaniu?

Venovala som sa mu už ako dievča. Krížikový steh bol môj najobľúbenejší. Keď mi v dospelosti diagnostikovali chorobu – sklerózu multiplex, vyšivky sa stali mojim verným spoločníkom.

Navštívili ste Japonsko. Čím vás táto krajina zaujala?

Všade je poriadok a čistota. Je to pekná krajina s nádhernými záhradami. Veľmi na mňa zapôsobil Tichý oceán a hora Fudži.

A čo japonské jedlá? Chutili vám?

Najchutnejšia bola ryža. Na ostatné jedlá by som si asi nezvykla. Často podávali hydinu a ryby, ktoré boli sladené medom.

Akí sú Japonci?

Sú veľmi priateľskí, zdvorilí a stále usmiati. Zaujímavosťou bolo, že muži chodia vpredu a ženy s deťmi za nimi. Deti chodia do školy na bicykloch a nosia rovnosaty.

Ako ste sa dorozumievali?

Mali sme sprievodcu, ktorý komunikoval po anglicky. Angličtina je v Japonsku úradným jazykom.

Viete niečo po japonsky?

Nie, ale učím sa angličtinu. Som pozvaná na Abilympiádu 2011

do Kórey a rada by som sa o tejto krajine dozvedela viac.

Ako prebiehala celá súťaž?

Dostali sme 20 farieb bavlnky, plátno a predlohu. V časovom limite 6 hodín sme museli všetci súťažiaci vyšiť čínsky znak, ktorý v preklade znamenal „sen“. O víťazovi rozhodovala porota. Na prvom mieste sa umiestnila Číňanka, na druhom Indka.

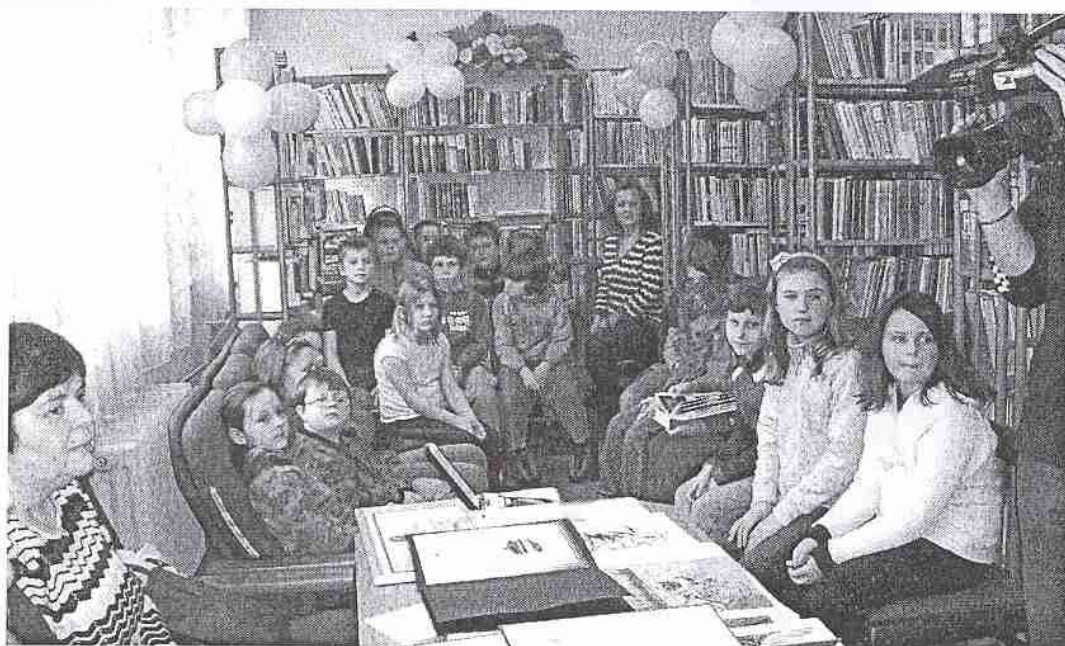
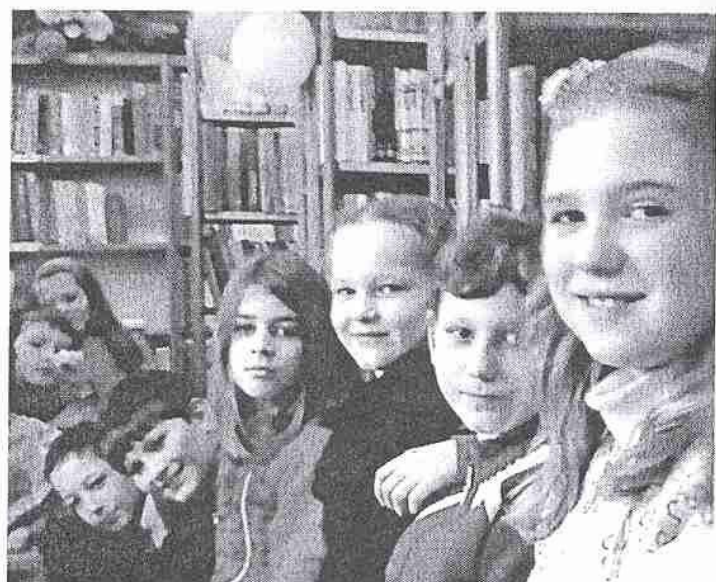
Chceli by ste sa do Japonska ešte vrátiť?

Určite. Rada cestujem. Všetko však záleží od toho, či mi to zdravie dovolí.

Vyšivky pani Helenky sú naozaj nádherné. Sme radi, že sme spoznali ďalšiu našu úspešnú rodáčku. Papradno je obec plná veľmi zručných a zaujímavých ľudí. Dúfame, že aj my sa raz medzi nich v budúcnosti zaradíme. Pani Helenke želáme ešte veľa krásnych vyšíviek a aby sa na Abilympiáde v Kórei umiestnila na medailovom mieste.

4. trieda, ZŠ Papradno

Foto: Mgr. Cepáková

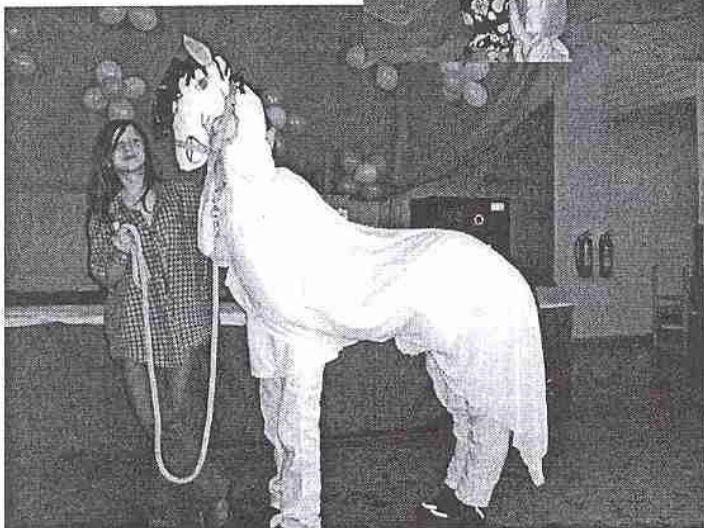

Školský karneval

Druhého februára 2010 žiaci našej školy nechali učebnice a zošity doma a akoby mihnutím čarovného prútika sa zmenili na veselých šašov, krásne princezné, tajomné čarodejnice, čiernych čertov, futbalistov a mnoho iných rozprávkových i nerozprávkových bytostí. Nebolo to nič neobvyklé v tomto období – škola organizovala svoj

tradičný školský karneval. A tak sa krásne vyzdobená sála kultúrneho domu (výzdoba bola z plesu rodičov) premenila na rozprávkovú krajinu, kde vládla prevažne kráľovná Rozprávka v podaní p. uč. Gastnerovej. Veselú náladu dopĺňali zaujímavé súťaže, ktoré sa niesli v duchu ZOH.

Masiek bolo veľa, všetky boli krásne, všetky dostali sladkú odmenu i lístok do bohatej tomboly. Po skončení karnevalu si mnohé deti povedali: „Už aby bol ďalší!“

Zápis žiakov do 1. ročníka

Dňa 21. januára 2010 sa konal na ZŠ Papradno zápis žiakov do 1. ročníka. Zápis bol zameraný na zistenie školskej zrelosti, resp. nezrelosti dieťaťa. Išlo o porovnávanie a rozlišovanie predmetov, spôsobilosť zrakovej analýzy a syntézy, verbálne schopnosti, vývin jemnej a hrubej motoriky, porozumenie pojmu čísla, slovnej zásoby a správnej výslovnosti. Zápisu, ktorý viedli p. uč. Cepáková a p. uč. Gastnerová, sa zúčastnila aj PhDr. Strempeková, pracovníčka CPPP. Deti prišli do „veľkej“ školy na zápis s rodičmi. Prišli bez strachu, pretože školu poznajú zo spolupráce MŠ s prvákmi ZŠ. Každé dieťa bolo obdarované taštičkou s propagačným materiálom k zdravej výžive a spomienkovými darčekom.

Do 1. ročníka bolo zapísaných 23 detí, z toho 3 deti ešte čaká vyjadrenie školského pedagóga, či tieto nastúpia 2. 9. 2010 do ZŠ Papradno.

Budúcim prvákom sa na zápise i v škole páčilo. Takže hurá! Nech už je september!

Rozprávkový karneval

Tohtoročný škôlkarský karneval bol rozprávkový. Prečo rozprávkový? V tanečnej sále obecného KD sa zišli princezníčky, čarodejníci, Červené čiapočky, psíkovia a mačičky, aj spidr-manni. Všetci sa ocitli v rozprávke o Medovníkovom domčeku. Ježibaba, zamaskovaná pani učiteľka Zuzka Kolkusová, zatvorila do medovníkového domčeka predsedu ZRŠ Milana Baša, vlastne rozprávkového Janička. Riaditeľka MŠ Helena Gardoňová, rozprávková Marienka, poprosila deti, aby jej pomohli Janka vyslobodiť.

Ježibaba mala pre deti pripravené tri úlohy, ktoré musia splniť. Zaspievať pieseň, zarecitovať báseň a nájsť kľúč od Medovníkového domčeka. Po splnení úloh a vyslobodení Janička, mohli deti predstaviť svoju masku a prevziať maľovanku, vajce a napolitanku, ako ocenenie za svoju masku.

A čo bolo ďalej? Vo víre tanca sa zvrátili naše detúrence so svojimi rodičmi, súrodencami alebo kamarátmi.

Každá rozprávka má svoj koniec. Skončil sa aj škôlkarský rozprávkový karneval.

Marta Harišová

Škola ďakuje

Riaditeľstvo ZŠ Papradno spolu s výborom ZRŠ ďakuje všetkým, ktorí sa podieľali na úspešnom priebehu 32. plesu rodičov dňa 30. januára 2010 – sponzorom, ktorí školu podporili vecnými darmi do tomboly či finančnou hotovosťou, učiteľom i členom výboru ZRŠ, ktorí ples pripravili, ako aj pracovníkom KD Papradno. Vďaka menovaným sa ples znovu vydaril, bolo veselo, zábava trvala až do bieleho rána. Tešíme sa na stretnutie aj o rok na 33. plese rodičov.

Škola ďakuje aj za finančný príspevok, ktorý dostala od usporiadateľov 2. obecného plesu. Finančná čiastka bude použitá na zakúpenie učebných pomôcok pre skvalitnenie vyučovacieho procesu našich žiakov.

Vážení čitateľa Polazníka,

nedá mi, aby som aj ja neprispel nejakým malým príspevkom do „nášho Polazníka“. Aj keď už v Papradne dlhšie nebyvam, vždy si rád prečítam čo-to o kultúrnej, či športovej činnosti, starodávnych tradíciách, zasmejem sa na veselých príhodách, papradňanských výrazoch a prírmeniach k priezviskam. Aspoň tak si človek priblíži časy minulé a hlavne krásne detstvo na dedine, ktoré dedinským deťom deti v mestách môžu závidieť. Rok, čo rok, tie isté hry v jednotlivých ročných obdobiach, počnúc hrami guliek, len čo zmizol sneh a končiac stávaním snehuliakov. O takom detstve sa dnes nemôže ani snívať našim deťom, ktoré majú plné hlavy televízorov a počítačov. Samozrejme české výnimkám, tým deťom, ktoré chodia na záujmové krúžky.

V tomto mojom príspevku by som Vám chcel opísať niektoré veselé príhody z futbalu v našej dedine. Prvý som zažil ja a hlavnou postavou v druhom príbehu bol môj otec, ktorý bohužiaľ už nie je medzi nami.

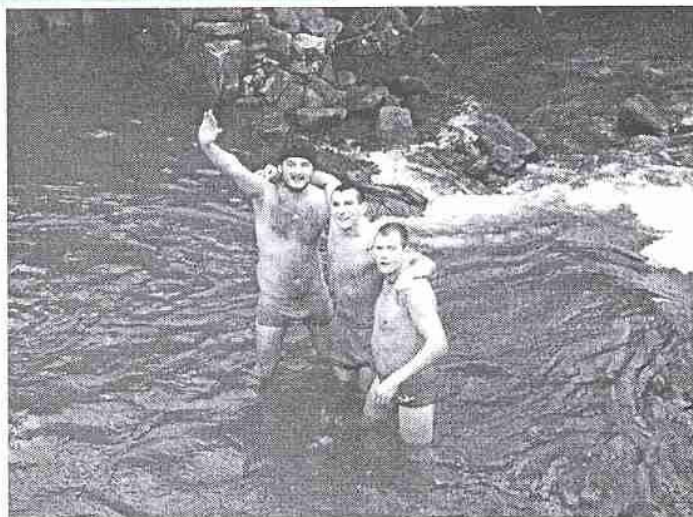
Dodržané slovo

V jedno studené jesenné odpolednie sme išli hrať zápas do neďalekého Podvažia. Ako vždy, zraz bol pred kostolom. Bohvieaká nálada medzi nami nepanovala, pretože sme nevyhrali už pár zápasov po sebe. Po skupinkách, podľa toho, kto na ktorom konci dediny býval, sme nastupovali do autobusu. Keď už sme boli vnútri všetci, ozval sa šofér autobusu: „Ak už teraz nevyhráte, pôjdete domov peši!“ Vtedy sme to brali ako vtip. Sranda musí byť. Zápas sa hral „od šestnástky, do šestnástky“, ako to v derby býva. Každý hral so zabezpečenou obranou a spoliehali sme sa na rýchle protiútoky, lebo sme mali už „nož na krku“ ak nebudeme bodovať. Desať minút pred koncom bol stav vyrovnaný 1:1, no ako blesk z jasného neba sme prakticky „do šatne“ dostali druhý gól, keď sme už boli s remízou spokojní obaja. Avšak čo sa stalo v tej chvíli, na to nikdy nikto z nás do smrti nezabudne. Ešte sme ani nerozohrali zo stredu ihriska, náš autobus už bol naštartovaný a šofér ho už otáčal - smer Papradno. Odohrala sa možno minúta a bol koniec. Bol koniec aj žartom. Vonku bolo niečo nad nulou, však bol začiatok októbra a naše oblečenie už bolo niekde v Stupnom na ceste pred papradňanským kostolom. Čo teraz? Bolo tam pár áut, tak niektorí zoberali aspoň jedného hráča, ale ostatní sme merali cestu po asfaltke a poviem vám, že sa ktovieako dobre v tých kopačkách s kolíkmi nešlo. Aj sme troška pobehli, aby nám nebolo zima. V Jaseníci sme sa rozhodli, že počkáme na autobusový spoj. Aj keď sme čakali hodnú chvíľu, vždy to bolo lepšie, ako kráčať toľko kilometrov. Pretože sme nemali ani peniaze pri sebe (oblečenie bolo už v Papradne), cestovné musel „zatiehnuť“ za nás jeden divák. Keď sme prišli do „nášho autobusu“, už tam nebolo veľa oblečenia, lebo po niektorých sa ešte autá otočili a pozberali hráčov po ceste. Aj šofér sa išiel niekde schovať, len nechal otvorené dvere. Poviem vám, že krví by sa v nás jeden nedorezal. Boli sme z celej duše na „nášho šoféra“ nahnevani (alebo hrdí, že máme takého šoféra, ktorý si za slovom stojí)? Ale pri pive sme sa tomu už len zasmiali. Troška sme sa zohriali a všetko sme mu odpustili. Jedno doteraz neviem. Či ho nahnevalo len to, že sme dlho nebudovali, alebo to, že sme prehrali s dedinou, odkiaľ, aspoň si to myslím, pochádza jeho manželka. Už som si to ďalej neoveroval. Jedným slovom bol to deň, ktorý obnášal všetko, čo mal.

Daniel Brezničan

Prezývky

Lapoša	Mičko	Močidlo
Madajka	Marka	Mrúz
Mrgúľ	Migurec	Mráz
Marcinák	Myslivec	Mravec
Marcinisková	Mrľač	Mihač
Mačarák	Mekina	Mamalec
Matalík	Melenec	Mišaj
Možúr	Mľavko	Medzenka
Malčík	Mušturinec	Motyčík
Mrvčík	Mišajka	Minister
Marišica	Máčalik	Neščascie
Miňúr	Mucha	Nehera

SMEJEME SA

Stretnú sa dvaja kamaráti.

„Jozo, ty ale vyzeráš. Kto ťa tak doriadil? Pod, zavediem ťa domov.“

„Panebože, len to nie, odtiaľ práve idem.“

„Sused, povedz mi, je niečo medzi tebou a mojou ženou?“

„Nebudeš mi veriť, ale už len ty, sused.“

- Mladý pilot, veľký frajer sa chystá na prístátie s dopravným lietadlom. Namiesto

ohlásenia svojho mena hovorí radiacej veži:

„Hádaj kto!“

Dispečer vypne svetlá na prístávacej dráhe a odpovie:

„Hádaj kam!“

Mišo prichytí svojho kamaráta v pivnici:

„Juro, preboha, prečo sa chceš obesiť?“

„No vieš, keď život je taký smutný.“

„A ty si myslíš, že keď sa obesíš bude veselší?“

Pán Novák sa vrúčne modlí:

„Pane Bože, tento rok si mi vzal môjho obľúbeného speváka Michaela Jacksona, obľúbeného herca Patricka Swayzeho, obľúbeného člena Boyzone Stepheny Gatelyho...ozaj, spomínal som ti niekedy, že môj obľúbený politik je Mikuláš Dzurinda?“

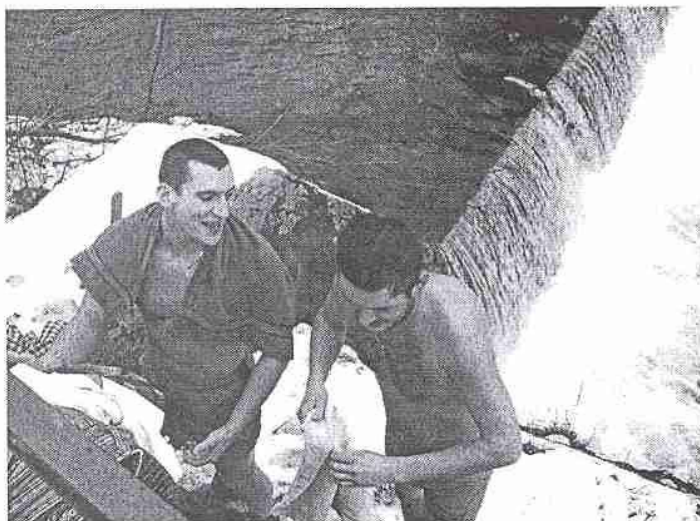
- Môj sused je ako džin z rozprávky. Otvorím fľašku a hneď ho mám v byte.

Povzdychne si Jano po dedinskej zábave:

„Doboha, to bola ale bitka! Všetci mali krvavé päsťe, len ja hubu!“

- So ženami je to ako s gombíkmi. Muži si ich vyberajú podľa tvaru a farby, hoci sú pre nich najdôležitejšie diery.

Novodobí ľadoví medvedi

V minulom čísle Polazníka sme uverejnili článok „Papradňanskí ľadoví medvedi“. Veľmi nás potešilo, že sa ním inšpirovali mladenci z Papradna a na Nový rok - 1.1.2010 sa boli vykúpať v rieke Papradňanke v splave pri Dallase. Títo odvážni ľadoví medvedi boli Vladko Belás, Patrik Trúchlik a Juraj Zboran alias dvaja diskotekoví medvedi a jeden zalúbený Lužan.

Na našu otázku: „Ako ste sa pripravovali na toto ľadové kúpanie?“, sme dostali odpoveď: „Počas celého roka sme sa otužovali pitím studeného piva v Dallase!“

Dúfame, že týmto sa papradňanská tradícia opäť obnovila a 1.1.2011 privíta rieka Papradňanka viacej otužilcov.

Martin Bednár bude naďalej hrať v drese FK Raven Považská Bystrica v III. lige. Jeho futbalový klub súhlasil, aby viedol tréningy v Papradne. FK Raven hráva domáce zápasy v nedeľu o 10.30, v 16. kole dal stopér Bednár vyrovnávajúci gól v zápase so Sereďou (1:1).

Pridajte sa k aktivitám klubu

Koncom januára Klub turistov a lyžiarov obce Papradno schválil podujatia, ktoré v tomto roku by mali naplniť ich činnosť v čo najširšom zábere. Po februárovom 3. prechode papradnianskym chotárom a marcovom 1. ročníku pretekov na bežkách v chotári Papradna (Vrhová – Kaplnka) ich kalendár do leta má tieto spoločné podujatia:

Apríl

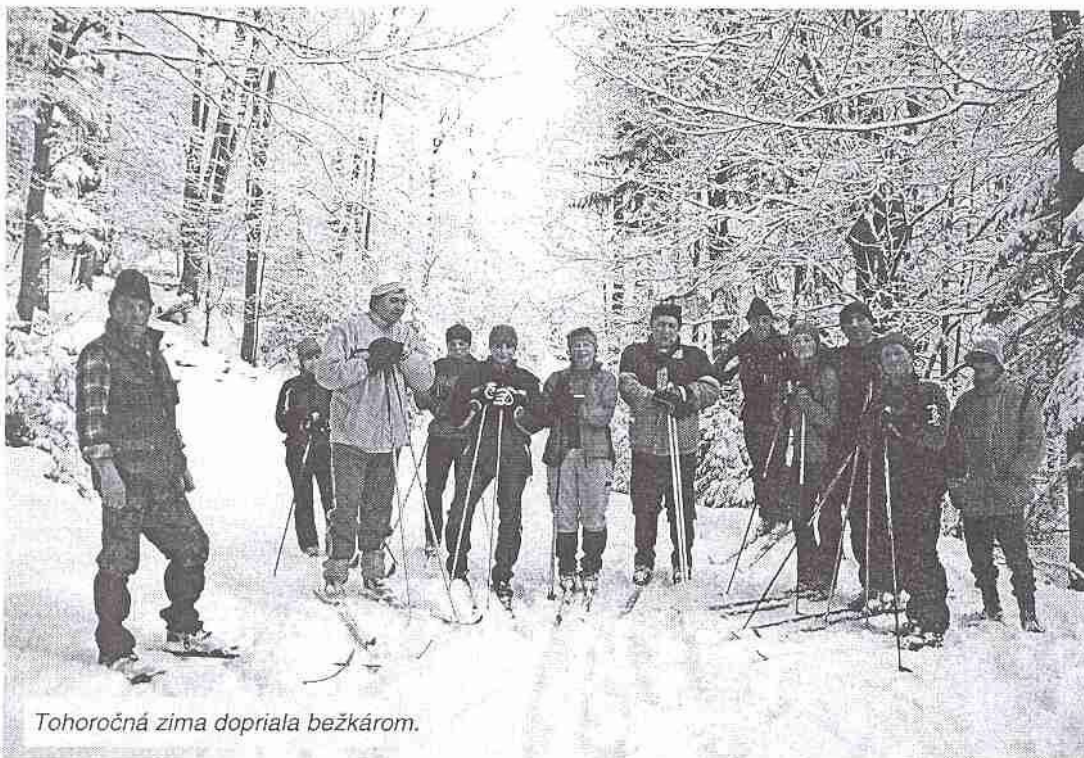
3. ročník veľkonočného výstupu na Holý vršok, prechod hrebeňom z Javorníka do Papradna, účasť na Jilemnického 25 v Považskej Tepeli, postaviť máj pred kultúrnym domom v obci

Máj

Obhliadka turistických trás po zime, účasť na príprave tradičného stretnutia Moravanov a Slovákov pri Troch krížoch, účasť na 3. ročníku podujatia v Liptovskom Jáne

Jún

Začiatok čistenia malého vodopádu na ceste k marikovskému posedu (zhodnotenie stavu vodopádu), výstup na Manín, cyklistika podľa záujmu

Tohoročná zima dopriala bežkárom.

Futbalová jar TJ Žiar Papradno

Koniec marca je aj začiatkom futbalových zápasov. O tom, ako hráči využili päť zimných mesiacov v tréningovej činnosti, ukáže odveta súťažného ročníka 2009/2010. Trénerom mužov bude známy bývalý ligista Martin Bednár (s rodinou sa sťahoval do Brvnísta). Muži mali krátke sústredenie vo februári v Beluškých Slatinách, na hru je pripravený doterajší káder bez výrazných zmien. Na umelej trávě zohrali päť prípravných zápasov. Pri dorastencoch a žiakoch zostávajú doterajší tréneri a to Ján Macošin a Daniel Lapúnik, Vladimír Košút a Branislav Zdurienčík.

(súperi našich družstiev v jarnej odvete v poradí muži, dorastenci, žiaci)

28. marca vonku

15.00 v Dolnej Marikovej

12.30 v Chynoranoch

10.30 v Dolnej Marikovej

4. apríla

15.30 v Púchove B

13.00 v N. Rudne

10.30 doma s Orlovým

11. apríla doma

15.30 s Pružinou

13.30 s Košecou

10.30 v Streženiciach

18. apríla vonku

16.00 v Udiči

13.30 v D. Kočkovciach

10.30 v Ilave

25. apríla doma

16.00 s Visolajmi

13.30 so St. Turou

10.30 s Udičou

2. mája vonku

16.30 v Tuchyni

14.00 v Lednici

10.30 v Borčiciach

9. mája doma

16.30 s Dulovom

14.00 s Belušou

10.30 so Stupným

16. mája vonku

17.00 v Podvaži

14.30 s TTS Trenčín

10.30 v Domaniži

23. mája doma

17.00 s M. Lednicami

14.30 s Kaniankou

10.30 s Prečínom

30. mája vonku

17.00 v Plevníku

14.30 v N. Pravne

10.30 v Bolešove

6. júna doma

17.00 s Brvníštom

14.30 s Dubodielom

10.30 s Plevníkom

13. júna vonku

17.00 v Ilave

14.30 v H. Srní

10.30 v H. Porube

19. júna doma (so)

17.00 s Horovcami

14.30 so Streženiciami

10.30 s Ladcami

Hokejbal

2. liga

Považská Bystrica

Vrtižer – Jelšové 5:5

Fanky tím – Sverepec 0:3

Senators – Záskanie 1:10

Jasenica – Papradno 2:6

Mako 2 – Brezničan 2, M. Grbál, Jánošík, Lališ, Kozáčik.

B. Scorpions – Moštenec 3:3

1. Fanky tím 19 16 0 3 120:53 32

2. Sverepec 19 14 2 3 92:44 30

3. Jelšové 18 13 3 2 100:75 29

4. Vrtižer 18 8 4 6 98:82 20

5. Moštenec 19 7 2 10 94:80 16

6. Papradno 18 6 3 9 60:56 15

7. Senators 19 6 1 12 80:106 13

8. B. Scorpions 19 5 3 11 70:101 13

9. Záskanie 18 4 2 12 74:106 10

10. Jasenica 19 3 2 14 64:149 8